

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nrul de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se In-
păiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Alegerile pentru comitat.

De mâne începând se vor face alegerile congregaționale în cele mai multe comitate locuite de români. Vestim cu plăcere, că pretutindeni s'au făcut pregătiri de luptă ca niciodată până acum. Alegerile pentru dietă au contribuit la deșteptarea generală și la strângerea rândurilor, așa că în cele mai multe părți intrăm în campanie cu șanse de izbândă.

Adevărat că și cei dela stăpânire lucrează cu un aparat cum nu s'a văzut până acum.

Se înțelege: printre români, mijloacele lor de luptă e corupția. Deja d'o săptămână birturile sunt deschise pentru tot satul: bea cine vrea și plătesc — notarii, adică se plătește din banii strânși dela candidați. E o beție și desmățare, încât oamenilor de treabă li-se face scârbă. În cancelarii nu se mai lucrează, ci notarul stă de vorbă cu țărani chemați la casa comunală, căutând pe cei slabi să-i ademenască, celor nevoiași le poruncește și i înfrică, iar pe lângă ceice se țin tare se iau cu vorbă bună și lingusire. Birăria (primăria) și alte slujbe comunale li-se făgăduiește și câte la 5—6, doar-doar vor înșela cât mai multe voturi. Anul a fost apoi rău, darea se plătește cu greu: li-se făgăduiește deci amânare celor ce vor ținea cu stăpânirea, făgăduială pe care o pot crede numai proștii, căci îndată ce vor trece alegerile, jucuțaii (execvenții) o să ducă și perina de sub căpătâul copiilor.

Indoială nu încapă asupra unui singur lucru: *dacă românii se vor ține bine și vor lupta cu bărbăție, vor învinge și astfel fiind destui în adunările comitatelor, vor avea și puterea să împiedece stăpânirea de la comitate să pună atâtea dări și greutăți pe bieții țărani.*

S'a dovedit adecă și în trecut, că dela domnii cari țin cu stăpânirea nu este de așteptat nici o apărare, nici o scutire de greutăți, ci cum se întâmplă și în luna trecută atât la Arad cât și la Lugoj și Oradea, domnii dela stăpânire au venit să ceară ca poporul să plătească dare mai mare pentru a se mări penziile slujbașilor cari înproptesc zidurile cafenelelor, și *dacă în adunarea comitatului Aradului ne-ar fi lipsit numai zece voturi, iar se pune pe popor dare, cum s'a întâmplat în celelalte comitate, unde românii n'au fost destul de harnici să aleagă dintre dânșii, ci s'au lăsat prostiți și înfricați, duși la votare ca oile pentruca să dea votul pentru izbânda celorce le pun pe umeri toate poverile.*

Nădăjduim că de data asta se vor reculege în toate părțile și nu se vor mai lăsa unealtă în mâinile câtor vântură-țară toți, ci vor vota cu candidații naționali, ferindu-se a alege slujbași cari joacă dupăcum le fluieră vicșpanii... *Să nu aleagă slujbași nici chiar când aceștia ar fi de naștere români, căci și aceștia, pentru a nu fi dați afară din slujbă, votează tot cu domnii dela stăpânire.*

In altă parte a ziarului nostru publicăm

lista candidaților români din comitatul Aradului.

În aceste cercuri candidații naționaliști sunt 87 la număr. Până la încheierea foii nu am putut primi lista definitiv stabilită din cercurile: Șiria, Pâncota, Agriș, Tauș, Târnova și Drauș, unde asemenea se va intra în luptă cu liste curat naționaliste, având în aceste cercuri 19 candidați naționaliști. Toate aceste cercuri cu majorități covârșitoare românești și dacă poporul român ar fi ajuns la deplină conștiință de sine, în aceste cercuri nici că ar visă celelalte partide, să pună și ele candidați.

Observăm, că în lista candidaților, publicată aci, se admit și sunt chiar probabile unele mici schimbări, ce eventual vor trebui să se facă în ultimul moment în considerarea împrejurărilor locale și pentru asigurarea învingerii. *Sunt însă principial absolut eschise ori ce pactări cu partidele contrare.* Trebuie să turnăm odată apă curată. Dacă românii vor voi să aleagă reprezentanți, cari sunt contrari partidului naționalist român și țin cu stăpânirea, atunci vom deplânge soarta cea tristă a acestor români, dar nu le vom putea ajuta. *Dacă ei înșiși nu se ajută, atunci nu-i ajută nici Dumnezeu.*

Aflăm cu multă plăcere, că în cercul Sân-Marton, unde Nemții au o mică majoritate s'au făcut pact între nemții naționaliști și românii naționaliști, astfel că se vor candida și foarte probabil vor învinge 2 nemți și 2 români, toți 4 naționaliști. Dacă ar da bunul Dumnezeu, ca și nemții acestui comi-

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Al treilea turneu de teatru.

— Impresii. —

De Zaharie Bârsan.

II.

Am jucat Sâmbătă și Duminecă înainte de sft. Ilie. Amândouă reprezentațiile au fost foarte bine cercetate și pentru mine au avut o însemnătate deosebită; am reușit — după cum am auzit — să atrag în partea mea pe unii Sălișteni, cari în vara trecută, în primul turneu, n'au prea fost mulțumiți cu repertoriul și poate nici prestațiile noastre. E foarte simplu: e așa de ușor să nu placă cuivă o piesă sau un artist într'un rol oarecare. Dar artistul, care n'are altceva decât talentul nu trebuie să se descurajeze, ci să arate publicului c'a fost un singur moment de indispoziție și că părerea formată despre dânsul a fost greșită.

Am văzut și se văd zilnic artiști, care din cine știe ce cauze n'au plăcut la primul debut și cari au rămas multă vreme apăsați de opinia ce și-a format-o publicul atunci. După luni sau ani de zile însă, când i se dete ocazia să păsească iar pe scândurile scenei, favorizat de o dispoziție bună, el își câștigă toate simpatiile pe partea lui și doboară astfel toată părerea greșită întemeiată de mai înainte.

În una din zile a fost petrecere populară la «Neted». Cete cete urcă lumea pe la «fântâna cea din Grui» cântată de dăvoasa Maria Cunțan. Sus

eră lume multă și veselie. Fete frumoase și voi-nici și un prisos de vieață și de tinerețe se desfășură în mijlocul naturii înverzite. Când s'a jucat «călușerul» copiii s'au urcat prin arbori și erau așa de frumoși în cămășuțele lor albe încinse cu tricolor.

Un biet bătrân țișan eră mi-se pare se urcase pe masa cârciumarului să vadă și el, mic de stat, cu pălăria pleoștită și trasă pe ochi stetea uitat așa cu un mare pahar de vin în mână. Cârciumarul îl vede și cu o mișcare ușoară îl împinge jos. S'a uitat speriat la pahar și văzând că nu i-s'a vărsat, începu să râdă de bucurie.

În alta zi ne am dus la Sibiu. Promenada dela cafenea eră pustie, doar câte un bătrân stătea pe câte o bancă, bucurându-se de soarele proaspăt ce începuse să se ridice. În fața cafenelii, la o masă îi găsirăm pe Goga, cetind gazetele.

— Ce sunt ghetetele astea, mă întrebă el, uitându-se la sandalele mele.

— Ce vrei? Calc a apostol prietene, — îi respunsei — ca mâine ai să mă vezi și desculț, colindând Ardealul de colo, colo.

Ne-a arătat apoi câteva gazete ungurești, cari vorbeau despre turneu și comentau cam glumeț căsătoria noastră dela Săliște. — S'a mai scris apoi în foile ungurești despre încercările noastre de teatru, par convingându-se că nu facem nici o agitație și că propaganda noastră e curat culturală, tonul lor a fost liniștit și în multe părți s'au adus chiar elogiul jocului și felului de interpretare.

Miercurea spre seara am plecat din Săliște, ducând cu noi cele mai frumoase amintiri și multă încurajare pentru drumul de mai apoi.

Spre Vinț, într'un tren hodorogit, pe un drum prăpăstios, înaintam încet în amurgul liniștit. Se vedeau satele în vale cu căscioare adunate ca niște ouă într'un cuib. Pe drumuri câte un car se legăna îngreunat și pe câmp câte un muncitor întârziat se pregătea să plece acasă.

— Și ți-au plăcut seliștenii? întrebai pe un tovarăș, care nu mai fu prin părțile noastre.

— Un neam de oameni isteți și frumoși — răspunse prietenul.

— »Dar pățania cu popa Lungu, o știți? sări «intrigantul» trupii cu vorba.

Ascultați: Un român dintr'un sat de pe aici într'o bună dimineață a plecat în America. A avut el ce a avut cu popa Lungu, care se zice că era un om cam al... Doamne iartă-mă! și cum zic, s'a dus românul în America. După vre-un an și ceva, nu știu cum, se lăfește vestea prin sat că ar fi murit omul. Nevastă-sa să se prăpădească, și toate rudele l-au jelit și l-au bocit cum le-a venit la gură. Popa Lungu se bucura că a scăpat.

Toate neamurile, dupăce au ținut sfat s'au dus la popa să-i facă slujbă să l prohodească ca și când l'ar îngropa acolo. Popa, bucuros. Și... a murit Toader și s'a isprăvit cu el.

După vre o lună, într'o dimineață. Mergea părintele la biserică. La o cotitură de uliță se întâlnește cu Toader față în față. Venea românul din America cu dăsații în spinare și în suflet cu dorul de ai lui. Când l-a văzut popa, a încremenit.

— Ce, n'ai murit? îl întreabă uluit părintele. Toader care credeă că iar e vre-o răutate din partea popii îi răspunde șiret:

tat să se deștepte la conștiința de sine, atunci ușor s'ar putea întâmpla ca în frăție cu românii și ungurii deopotrivă asupriți să scuture jugul feudalilor de pe spinarea acestui frumos comitat.

Ziua de mâne fie ziua învingerii ideii democratice naționale!

Cuvânt de dragoste pentru țărani. »L'Indépendance Roumaine«, organ al partidului național-liberal, în numărul său dela 20 c. ocupându-se de articolul privitor la *emigrări* apărut în »Tribuna« din săptămâna trecută, după ce arată cum emigrările acestea în masă din Ungaria sunt urmări ale puținei griji ce guvernele feudale maghiare au avut pentru soarta țăranilor, scrie cu multă căldură despre soarta țăranilor din România, îndemnând pe fruntașii guvernului și ai țării să aibă toată sollicitudinea pentru țărani, să caute a le ușura și îndulci viața, ca să nu se pornească și în România curentul nenorocit de emigrare, care pentru Ungaria este o adevărată catastrofă.

Disidență kossuthistă. Ieri clubul kossuthist a ținut ședință. Președintele Thaly, bătrânul »kurucz«, a adus la cunoștință că până acum au ieșit din partid Nagy György, Barta Ödön, Hentaller Lajos și Dobroszláv Péter. Ziarele kossuthiste aduc știrea că vor mai ieși din partid și dr. Nagy Sándor, deputat al Nădlacului și dr. Müller Károly, deputatul Aradului.

Acuze împotriva șefilor armatei franceze. Se anunță din Paris, că deputatul Humbert, fostul adjutant al ministrului de război André, a scris o broșură sub titlul »Suntem apărați?«, în care atacă vehement pe ministrul de război francez, numindu-l pripit, neputincios și răutăcios. Despre starea fortificațiilor se exprimă în termeni de tot nefavorabili și declară, că în fața veștilor de război din 1905 guvernul francez n'a luat nici un demers, astfel, că deșmanul ar fi putut intra în Franța fără a întâmpina nici o greutate. Broșura a provocat mare senzație, pentru că autorul ei e recunoscut ca bărbat de specialitate pe acest teren.

Boala Majestății Sale.

Știrile ce sosesc despre boala M. Sale împăratului încă tot nu sunt de tot favorabile. Duminecă mai ales a avut o zi foarte rea. Luni a fost ceva mai bine, deși tusea e încă tot neschimbată.

»Magyar Tudositó« a căpătat următoarele știri despre starea de Duminecă a M. Sale :

Știrile de azi despre starea M. Sale împăratului nu sunt chiar bune. Decurgerea boalei inspiră multă grije medicilor și a produs o mare agitație în Viena, în care ieri au circulat știri înspăimântătoare. Împăratul a avut Sâmbătă spre Duminecă o *noapte foarte rea*. Abia adormise și imediat l-a deșteptat tusea seacă, chinuitoare. Acest simptom nefavorabil, tusea seacă fără flegmă, care și în rândul trecut a inspirat îngrijire medicilor, în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă s'a arătat din nou, cu alte simptome, cari arată că boala s'a întors spre rău.

M. Sa a petrecut toată noaptea svârcolindu-se în pat. Era enervat din cauza insomniei, ceace l-a slăbit mult.

Duminecă dimineața, la orele 4 și jum. M. Sa a părăsit deja camera de culcare. I s'a oferit un pahar cu lapte, dar M. Sa nici nu s'a atins de el. Noaptea petrecută în insomnie l-a istovit de tot. Se simțea zdrobit și abătut. Dar oboseala fizică și istovirea nu l-a împiedecat, de a se așeza la birou și să asculte rapoartele zilei. Se hotărîse, ca Duminecă dimineața M. Sa să asculte serviciul divin, care eră să se țină în camera M. Sale, unde se improvizase un mic altar, dar s'a amânat din considerații că M. Sa e prea obosit. S'a amânat și plimbarea care eră proiectată tot pe Duminecă.

Înainte de prânz la orele 10 fără $\frac{1}{4}$, moștenitorul de tron Francisc Ferdinand l-a vizitat pe M. Sa și a petrecut la castel $\frac{3}{4}$ de oră.

După prânz M. Sa a lucrat foarte puțin. S'a simțit mult mai rău ca în oricare din zilele precedente.

După prânz la orele 6 a sosit profesorul Neusser. Vizitarea a fost foarte minuoasă și a durat până la 7 și un sfert. Dr. Kerzl a constatat afecțiuni în plomâni și i-a prescris medicament, pe care M. Sa l-a luat imediat.

După vizitare Majestatea Sa s'a culcat imediat, dar a adormit numai după ce a luat medicamente calmante.

Iată buletinul de seară :

Deși în decursul zilei nu s'a ivit febră și apetitul relativ a fost îndestulitor, totuși tusea chinuitoare până acum se menține în acelaș grad.

M. Sa în urma nopții petrecute rău se simte mai obosit și mai abătut ca'n zilele trecute.

Luni s'a observat în starea Majestății Sale puțină îmbunătățire. Iată telegramele din Viena.

Luni 21 Octobre. Azi noapte M. Sa a dormit bine. Tusea l'a conturbat mai rar, așa că înainte de prânz s'a simțit mai bine ca ieri, și s'a așezat odihnit la birou. Atât noaptea cât și dimineața a avut febră. Dar înainte de prânz l'a vizitat dr. Kerzl și a dat următorul buletin :

M. Sa a dormit bine, deși nu de tot neconturbat.

Febră n'are, apetitul e îndestulător. Starea forțelor după nopțile nedormite nu este satisfăcătoare. Starea generală relativ e bună, catarul tot mai ține. Ecsudatul e sec.

Ultimele știri.

Viena, 22 Oct. Azi noapte târziu au sosit știri bune despre starea M. Sale. În ziua de azi s'a constatat îmbunătățire. Dela orele 12 și jumăt. până la 1 și $\frac{1}{4}$ M. Sa s'a plimbat în coridoarele încălzite ale castelului din Schönbrunn. Azi la amiază a fost în Schönbrunn moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, care s'a informat la dr. Kerzl despre starea Majestății Sale. Majestatea Sa s'a culcat la orele opt și a adormit imediat.

»Ba am murit.

— Apoi cum? întrebă popa iar.

»Să vezi cum a fost — pornește românul să-i spuie. De murit, am murit, dacă zici D-ta... dar uite cum s'a întâmplat: Cum am văzut că... s'a isprăvit, păcătos cum mă știam, am luat-o încet, pe jos, spre poarta iadului. Intru în lăuntru și dau să-mi gădesc și eu un loc. Nici vorbă; n'aveam nici unde să-mi pui desagi. Eră iadul așa de plin că, vorba aia, de-ai fi aruncat un ac... mă uit eu, mă învățesc și găcii un locșor după poartă. Și asta-i rău, dacă nu-i unul și mai rău, îmi zisei, și m'așezai în colț, de de-abia mă vedeam. Nici n'apucaj să-mi succed bine țigara și iacă Scaraoski cu furcoiu al lung și numai ce să răstește la mine gata să-mi scoată ochii :

»Fugi!... Asta e locu lui popa Lungu, auzitu-m'ai!?

Popa strâmbă din nas și plecă pe-aci 'ncolo, iar românul, răzînd șiret pe sub mustați se îndreaptă spre casa unde-l ducea dorul.

Ajungem la Vinț pe la nouă ceasuri o stație mică și pustie. Luăm ceva ca să ne lase să stăm jos.

Peste puțin plecăm spre Teiuș. Aici avem să așteptăm un ceas. Era cam răcoare, ne tot uităm la ceas; mai sunt 20 minute, mai sunt cinci-sprezece... Un funcționar veni cu vestea că e o întârziere de 3 ceasuri. Bravo! Asta-i bună.

Era o liniște b'necuvântată de pustie ce era și-o lună splendidă. D voastră domnilor, cari vă petreceți vremea pe la Nizza și pe la Mira-mare, D voastră habar n'aveți de frumsețea unei nopți cu lună în gară la Teiuș. Să nu muriți și să trăiți și pe asta: să vedeți ce frumos v'apucă moțaiala și cum vă inghiață picioarele, și v'apucă apoi un vânt, să nu-l dați pentru un colț de țară și apoi o ciudă pe vremea care trece cu iuțeala unui melc.

Tovarășii mei își mai lăsară capul pe masă, le era rușine să se culce pe jos și în sala de așteptare se instalaseră pe fiecare bancă câte unul d'ăia cu felinarul și dormeau duși. Cu capul pe masă ori cum, era ceva.

Eu tot comandam ceai după ceai și fumam. Nu știu ce-aveam în seara aceea că 'mi plăcea luna g:ozav. Când n'ai ce face e bună și ea să-raca; ia, mai caști gura și trece vremea.

Dela un timp se apropie de mine un bătrân, numai barbă și intrarăm în vorbă. Că cine sunt, că unde mă duc și alte multe întrebări făcute toate cu un ton misterios și ciudat.

li spusei că sunt un negustor de vinuri de pe la Brașov.

— Cum merg afacerile, viile pe anul ăsta? mă mai întrebă el.

— Bine moșule... toate-s bune îi răspund.

Se mai uită la mine, mă măsoară de câte-va ori din cap până în picioare și aplecându-se tainic mă întrebă:

— Ești căsătorit?..

— Nu până acuma... nici nu m'am gândit... Afacerile astea nu ți mai dau răgaz... știi D-ta.

— Așa, așa, îngâna bătrânul.

Și apoi după o pauză, adaugă cu un ton ridicat:

»Zău, de ce nu vii odată și pe la noi?

la numai așa... să zici c'ai fost.

— Dar de ce să viu?..

Bătrânul se aplecă mai mult spre mine și op-lindu-mi:

— Am o fată!

— Să trăiască!

»Să te-auză Dumnezeu!... Cum zic am o fată; de ți-o plăcea... cine știe...

— Dar de unde ești D-ta?..

Mi-a spus numele unui sat, pe care l'am uitat, un sat, mi-se pare, de prin prejurul Sebeșului.

— Apoi știi că n'ar fi rău, îi spui eu hotărît.

Mai stă bătrânul, se mai uită la mine și începe să rădă de bucurie.

— De ce râzi? îi întreb.

— Vrei s'o vezi?

— Pe cine?

— Pe Susana.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.**

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21, Telefon 662.**

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

Alegerile pentru congregația Aradului.

Candidații partidului naționalist pentru reprezentanța comitatensă sunt următorii:

1. Cercul Ghioroc:

Givulescu Procopie, protopop în Radna.
Moșiu Teodosie, preot în Cuvin.
Dr. Ispravnic Sever, adv. în Arad.
Micloși Ioan, preot în Covăsiș.

2. Cercul Curtici:

Dr. Ursu Ioan, adv. în Radna.
Dr. Ispravnic Sever, adv. în Arad.
Nicorescu Ioan, preot în Curtici.
Șiclovan Petru, econom în Macea.

3. Cercul Soboteli:

Manoilă Fabrițiu, preot în Soboteli.
Moldovan Ioan, funcț. de bancă în Arad.

4. Cercul Pecica:

Dr. Ghebeș Lazar, adv. în Pecica.
Puta Avram, econom în Pecica.
Dragoș Nicolae, econom în Pecica.
Novac Axente, econom în Pecica.
Herbay Iuliu, secretar la »Transsylvania« în Arad.

5. Cercul Comlăuș:

Moldovan Iosif, inv. dirig. în Arad.
Dr. Petruț Iustin, adv. în Chișineu.

6. Cercul Fazecaș-Varșand:

Popovici Ioan, preot în F.-Varșand.
Borod Teodor, econom în F.-Varșand.

7. Cercul Bârzava:

Maci Dimitrie, preot în Căpruța.
Pleș George, inv. în Bârzava.
Leric Ioan (Grumariul), econ. în Dumbrăvița.
Bălu Ioan, econom în Odvoș.

8. Cercul Vărădia:

Turcu Ioachim, preot în Vărădia.
Țăran Alexandru, comerciant în Vărădia.
Lupuș George, preot în Soroșag.

9. Cercul Soborșin:

Ognean Iosif, preot în Soborșin.
Giurcoane Solomon, preot în Temeșești.

10. Cercul Radna:

Givulescu Procopie, protopop în Radna.
Cuparescu Zaharie, propr. în Șoimuș.
Crișan George, econom, Pauliș.

— Ce Susana?

— Fata mea.

Incepuse să mă ia cu călduri.

— Unde-i?

— Colea în sala de așteptare. Doarme drăguța. Când a auzit că-i întârziere s'a dus de s'a culcat. Stai... s'o vezi... O aduc... Vin acum.

Și pleacă bătrânul vesel și râzând.

Acum e acum, mă gândiam. Ce să mă fac? Imi venea să fug și să mă ascund. În timpul asta iacă trenul.

— »Sus băieți, că mă 'nsor la Teiuș, sus!!... Hai, nevastă, ascunde-mă în tren, că altfel mă mai 'nsor odată.

Nimeni nu pricepea ce spun eu; punem mâinile pe bagaje și fuga.

În tren le-am povestit toată pățania și de pe fereastra vagonului ne uitam la moșul care mă căuta în ruptul capului cu o față somnoroasă de mâna.

Ș'așa s'a isprăvit. Păcat de lunca aia frumoasă!...

A fost apoi un drum lung, nesfârșit. Nici nu imi aduc aminte. Știu numai că a doua zi seara la 11, după un drum de 23 de ceasuri am ajuns la Cluj. Până la Sângeorgiu eră încă multă cale.

11. Cercul Petriș:

Papp Vasile, adv. în Arad.
Cimponeriu Iosif, preot în Petriș.
Stanca Iosif, inv. în Roșia.

12. Cercul Hălmagiu:

Dr. Papp Teodor, adv. în Hălmagiu.
Nicula Ioan, preot în Hălmăgel.
Șerban Sinesie, preot în Iuonești.

13. Cercul Ciuciu:

Lazar Cornel, protopop în Hălmagiu.
Dr. Marșieu Iustin, avocat în Arad.
Balta Nicolae, preot în Ciuciu.
Draghici Partenie, comerciant în Hălmagiu.
Faur Mihaiu, jude comunal în Iosășel.
Feier Teodor, econom în Zeldiș.

15. Cercul Boroș-Sibiș:

Lazar Petru, preot în Prăjești.
Târlea Ioan, preot în Slatina.
Dr. Suciș Ioan, adv. și dep. dietal în Arad.

16. Cercul Buteni:

Dr. Németh Ioan, adv. în Arad.
Dr. Popa George, adv. în Buteni.
Magier I. Traian, protopop în Buteni.

17. Cercul Cil:

Bodea Teodor, preot în Crocna.
Boșcaiu Nicolae, inv. în Bodești.
Nica Alexandru, preot în Cil.
Novac Cornel, inv. penz. în Cil.

18. Cercul Boroșineu:

Dr. Suciș Ioan, adv. și dep. diet. în Arad.
Dr. Burdan Teodor, adv. în Boroșineu.
Nistor Dimitrie, protopop în Bocsâg.
Popovici Ioan, preot în Bârsa.
Hălmăgian Teodor, econ. în Răpsâg.
Monția Iustin, preot în Șicula.

19. Cercul Cermeiu:

Dr. Popp C. Ștefan, adv. și dep. diet. Arad.
Georgia Ioan, protopop în Boroșineu.
Vătan Traian, preot în Arad.
Blidariu Petru, econom în Apateu.
Frenț Petru, econ. în Talpoș.

20. Cercul Cinteiu:

Dr. Popovici George, adv. în Chișineu.
Mladin Ioan, jude comunal în Nădab.

21. Cercul Socodor:

Varga Aurel, preot în Socodor.
Dr. Vessa George, medic în Socodor.
Popa Aurel, preot în Socodor.

22. Cercul Chișineu:

Mazere Alexă, jude comunal în Chișineu.
Mladin George, inv. penz. în Chișineu.
Fălcușan Todor, econom în Sinteia.
Ghiuca Simeon, econom în Sinteia.

23. Cercul Zarand:

Iancu Aurel, preot în Zarand.
Herlău Ilie, econom în Chereluș.
Popovici Emil, preot în Sinitea.

24. Otlaca:

Veliciu Mihaiu, adv. în Chișineu.
Popovici George, asesor ref. Arad.
Dr. Iancu Cornel, avocat în Arad.
Dr. Marșieu Iustin, adv. în Arad.

25. Giula-Varșand:

Serb Gherasim, asesor ref. Arad.
Pantoș Vincențiu, preot în G.-Varșand.

26. Cercul Semic:

Herțeg Ștefan, econom în Semic.

Din cercul Clucului.

primim următoarele:

Lista candidaților români s'a modificat astfel: Cornel Lazar, protopopul Halma-

giului, dr. Iustin Marșieu, avocat în Arad, Parteniu Draghici, negustor în Hălmagiu, Nicolae Balta, preot în Ciuciu, Pavel Caprariu, negustor în Guravăii.

În cerc e o adevărată teroare, par'că suntem în timpul alegerilor dietale. Organele administrative presionează mult asupra alegerilor.

Pe ziua de alegere sunt concentrați la Ciuciu, locul de alegere, 15 jandarmi. Vor păzi sălcile de pe marginea drumului, căci altă lipsă nu va fi de ei.

Faimosul protopretore al Hălmagiului a chemat în una din zilele trecute pe toți notarii din cerc într'o conferință intimă, și le-a zis: »teremtette!« dacă nu veți lucra să fie aleși »ai noștri«. Protopretorul amenință și pe învățători cu pierderea ajutorului de stat, dacă nu vor duce fiecare câte 30 alegători, cari să-și dea votul pentru oamenii lui.

Inteligența română din cerc într'o conferință a hotărât ca fiecare preot și învățător, sau alți inteligenți să organizeze poporul în comuna lor, dând prin asta dovadă despre zelul în luptă al fiecăruia.

O hotărâre binevenită aceasta. Vom cunoaște astfel pe cei lași și trădători, pe cari nu-i vom cruța a-i țântui la stâlpul »trădătorilor de neam«.

Preoțimea și învățătorimea precum și altă inteligență din cerc să fie la culmea chemării, și îndeosebi învățătorii n'au să se teamă de nici o amenințare, venită din partea vulpoiului fibirău și a subalternilor săi: notari și cei șraiberi din cancelarii, căci nu aceștia au să dea ajutoare, ci ar lua și puținul ce-l avem.

Oricât se trudesce »domnii«, reușita va fi a noastră.

Björnson contra lui Apponyi.

— O nouă scrisoare alui Björnson. —

Marele poet Björnson a scris o nouă scrisoare împotriva lui Apponyi. Epistola a apărut în numărul de Duminecă al ziarului vienez »N. F. Presse«.

Iată ce scrie Björnson:

»Contele Apponyi mi-a răspuns »cu fruntea sus«. Mă asigură, că la cel dintâi prilej, dacă se va prezenta la conferința parlamentară, se va duce »cu capul sus«. Cine trage asta la îndoială? Oare sugrumătorul de popoare când s'a înfățișat altfel?«

Dupăce amintește de scandalul din dietă, de unde ungerii dau afară cu puterea pe naționaliști, revine la legea școlară alui Apponyi, scriind:

»A lua copiilor limba maternă, este cași când ai răpi dela sânul mamei pe copilășul flămând. Și tocmai asta e ce în legea sa Apponyi ordonă cu capul ridicat. În brațele acestei legi, încetul cu încetul o să supună spiritului și voinții maghiare pe germani, români, croați, ruteni și slovaci, pentru că vezi doamne, spiritul și voința maghiară este cea mai vechie, cea mai nobilă și cea mai cultă pe lume, este cea care poate să ajute mai iute popoarele că progreseze.

»Sub regimul acestei legi o să poată îngrămădi mai multe mii de emigranți, drențoși ca vai de ei, în vagoanele de vite. Și o să stea atunci între ei Apponyi cu fruntea ridicată! Asta-i mângâie pe ei. În orele

de despărțire, când stau cu ochii scâlțați în lacrimi, asta o să-i mângâie atât pe cei cari iau lumea în cap, cât și pe cei rămași acasă!

»Iar bieții de copii rămași acasă nu vor putea învăța unguerește, pentru că e grea limba asta, și astfel nu vor învăța nimic în școală, așa că în Europa întreagă în Ungaria vor fi cei mai mulți analfabeți, ei, ce-i cu asta? Bisericele goale, goale pentru că se predică unguerește (pe preoții îi aplică episcopii magnați maghiari) — o să le umplă Apponyi, el singur și lotdeauna cu capul ridicat. Dacă muzeele slovace se închid și obiectele se confiscă (până și cele donate de împărat!), puteți fi siguri că pe o culme din apropiere o să vedeți pe noul spirit de pază al ungarilor, pe contele Apponyi, cu fruntea ridicată.

»Pentru gloria acestui spirit apărător acum dovezi și martori între popoarele oprimare de unguri. Treaba nu e grabnică, deoarece știm cu toții: contele Apponyi le așteaptă cu fruntea ridicată.

Björnsterne Björnson.

Scrisoarea aceasta se vede că-l ustură rău pe Apponyi, ai cărui gazetari neștiind ce să răspundă în merit, încearcă să-l batjocorească pe marele poet. Astfel »Budapesti Hirnap« îl numește mincinos, care minte mai departe minciunile ce i-s-au spus. Scrie, între altele: »In ce privește de altfel acest răspuns, nu e altceva decât o mică bravură de gazetar, prin care seduce pe neștiutori, dar se înjosește înaintea celor cunoscători ai situației«.

Cu alte cuvinte ar fi minciună că guvernul ar prigoni naționalitățile și că Apponyi a venit cu proiect (azi lege) contra căruia au protestat toate naționalitățile.

Bot gros trebuie pentru a tăgădui în felul acesta!

Infamii kossuthiste.

Pe când presa maghiară strigă contra lui Björnson, care a dat de gol, în fața lumii mari, regimul kossuthist, îndeosebi pe lucrărilor contele Apponyi, administrația politică maghiară prin faptele sale, ori mai bine: prin abuzurile ce săvârșește și prin nerușinarea cu care calcă legea, dă zilnic probe marelui poet pentru a dovedi și mai mult ceea ce afirmă.

Iată o nouă dovadă.

Energicul deputat slovac dr. Milan Hodja a plecat în cerc să facă alegătorilor săi darea de seamă.

Anunțase aceasta și autorităților, după cum e obiceiul (dar nu lege, care să oblige!) iată ce i-a răspuns însă fibriul din Neoplanta:

»Intre locuitorii acestui cerc, dar îndeosebi între muncitori, cu toate că prețul muncii s'a îmbunătățit radical, nemulțumirile au ajuns atât de mari, precum a crescut și ura, cultivată artificial, față de clasele sociale, încât astfel de adunări populare nu numai că nu molcomesc spiritele, ci sunt proprii să dea prilej pentru turburarea și resturnarea actualei ordini publice«.

Pe acest motiv ridicol și fără să-i dea legea drept, acel pașă kossuthist n'a lăsat pe deputatul slovac să meargă între alegătorii săi și să țină adunare cu ei.

O infamie mai mare nu s'a întâmplat de mult.

Adunarea poporală din Buteni.

Duminecă în 20 Oct. n. a. c, la glasul frunțașilor din Buteni, s'a ținut adunarea poporală în vederea alegerilor congregaționale ce vor face în 24 l. c. Deși convocarea s'a făcut așa zicând numai în aceea zi înainte de amiază totuși la 4 ore d. am. când s'a început adunarea butincenii erau adunați în număr frumos pe piața dinaintea casei comunale. Erau vre-o 4—500.

Adunarea s'a deschis la 4 ore fiind aclamat de președinte preotul Iuliu Bordea, care în cuvinte frumoase îndeamnă pe cei prezenți a păzi ordinea și a fi cu atențiune la cuvintele înțelepte ce le vor auzi din glasul frunțașilor cari vor lua cuvântul. După aceasta declarând adunarea de deschisă urcă tribuna dl advocat din Arad dr. Cornel Iancu. Când dr. Iancu aduce la cunoștință poporului că s'a prezentat la aceasta adunare din încredințarea Magnif. Sale dlui dr. Nicolae Oncu, deputatul cercului Iosășel, care regretând că starea sanitară nu l lasă a se prezenta în persoană, cu sufletul fiind însă în mijlocul alegătorilor săi îi salută — prin dsa — cu căldură și le urează dela Dumnezeu zile ferice, — mulțimea poporului izbucnește în urale de să trăiască și să-i dea Dumnezeu sănătate — la adresa iubitului lor deputat. Spune apoi că: »deputatul d'voastră alături cu toți ceilalți deputați naționaliști vă asigură că va lupia din răspuțeri pentru introducerea votului universal fără nici o restrângere, sperând că numai prin acesta li se va putea ținde tuturor popoarelor puțința de a înainta în învățătură, credință în Dumnezeu și stare materială.

Spre acest scop însă îndeamnă poporul să țină strâns unul la altul ca ferul.

A urmat apoi la cuvânt noul protopop al tractului Buteni de toți stimatul și iubitul părinte Traian I. Magier. Apariția sa în fața poporului a făcut ca cu toții să izbucnească în strigăte de »să trăiască dl protopop!« Facându-se liniște părintele-protopop începe a vorbi despre votul universal așa cum numai d-sa știe vorbi. Glasul dulce, cuvintele sincere, desfășurarea logică și curzivă a sentimentelor ce le nutrește față de neamul său, le cucerește și te face acum să lacrimi, acum să te însufiețești până la extrem. Căci — zice d-sa — precum avem datorința de a contribui cu avutul și sângele nostru, și contribuim cu drag pentru susținerea și apărarea patriei, cu tot dreptul cerem să avem și drepturi:

Toți voim să fim de-o samă
Patria să fie mamă;
Apărare drept și scut
La toți fiii ce a născut.

Ne dăm brațul nostru tare
Pentru a țării apărare;
Ne dăm sânge, ne dăm piepturi
Dar cerem s'avem și drepturi.

Desfășură mai departe intențiunile aceluia cari voesc a face anumite restrângeri în acea lege, ceea ce noi nu putem primi, căci »ne-am trezit că am ținut o cămașă veche și am luat una nouă cârpită pe de toate laturile, care în loc să ne încălzească, ne face a păți ca țiganul care ca să se scutească de frig în droiul iernii, s'a îmbrăcat cu rociul cel de pești«. Ilaritate și strigăte: nu ne trebuie așa vot universal, țină-și-l lor.

A vorbit apoi cu vocea-i puternică și entuziasmat foarte advocatul dr. Aurel Grozda, care amintind între altele modul cum milionul furat de Krivány — contra voinței românilor — a trebuit să-l plătească comitatul, adică poporul, — cum în zilele trecute numai cu greu au putut românii apăra poporul de o nouă dare ce era să se arunca pe el pentru a face penzii grase celor ce n'au știut controla pe Krivány — provoacă poporul a întrebă pe reprezentanții lor de până aci (afară de români), cum și cu cine au votat? Știm noi d-le — strigă poporul — că au votat contra noastră, dar e bine că știm că vom vedea cine o să-i aleagă iară. — Dl Grozda apelează apoi la popor a se grupa în jurul aceluia, cari și până acum au dat probe că se interesează de soarta poporului. Puternice aplauze: Trăiască candidații noștri!

După aceea a urcat tribuna dl dr. George Popa advocat în Buteni a cărui vorbire ca a tu-

turor celorlalți a fost primită cu multă însuflețire. Nu multe ci puține legi cerem, dar bune și drepte. — Străbunii noștri romani aveau numai o lege cu trei și totuși au cucerit toată lumea și au fost la timpul acela cel mai cult popor zice oratorul, — noi însă cu legi multe stăm pe loc, ba dăm îndărăt căci legile nu au în vedere binele tuturor ci numai al unor clase. Astfel stând lucrurile noi ne putem afla scăpare numai în puterile și hărnicia noastră de aceea trebuie să ținem laolaltă și să mergem în toate luptele împreună. Așa vom face — trăiască — zice poporul.

Incheiat șirul vorbirilor, președintele Iuliu Bordea în cuvinte cari au produs o foarte bună impresie în sânul frunțașilor români, închide adunarea cam cu următoarele sfaturi părintești: »După ascultarea vorbirilor bravilor noștri conducători imi vine a crede că n'ați venit aici la o simplă adunare, ci ați venit la școală, iar la școală omul învață, deci învățați și d-voastră și primiți lumină din lumină«. — Puternice să trăiască.

Notez că mică-ne adunare a fost »onorată« pe lângă prezența protopretorului și de vr'o 8 jandarmi înarmați până în dinți de ce — zice președintele Bordea, nu eră lipsă fiind noi românii oameni de ordine.

După toate acestea sperăm că la alegerea ce se va ține în 24 l. c. — dacă nu se vor face ilegalități ca de altădată — lista românilor va învinge. Sunt candidați: Traian I. Magier ppresbiter, dr. George Popa și dr. Cornel Iancu advocați. — Doamne ajută! Nușu.

Prigonirea socialiștilor.

Procurorul din Budapesta ține să se arate și el la înălțimea situațiunei, să nu apară cumva mai prejos decât colegii săi dela Oradea și Cluj. Precum cetim adecă în »Népszava« de azi, contra organului socialist s'au pornit d'odată trei procese și anume pentru articolul dela 30 Aug., în care se arăta ce pătinesc proletarii în țara asta, — pentru articoliul dela 11 Septembrie, în care se făcea apel ca socialiștii să se prepare pentru ziua de 10 Octomvrie, și pentru articolul dela 11 Octomvrie, în care se vorbea despre chipul marelui cum s'a petrecut marea demonstrațiune.

Dela frați.

Trei români macedoneni omorâți de greci.

»Românul dela Pind« scrie: Caimacanul din Ghevgheli chemase la reședința lui pe toți actualii și foștii muhtari (primari) români din comunele Megleniei.

Tot la Ghevgheli veniseră în afaceri școlare și institutorii Stavre Cristea și Noe Hristu din comuna Lugunța.

Isprăvindu-și treburile, cu toții hotărâseră să plece în ziua de Vineri, 28 Septembrie expirat. Dar în ultimul moment amânarea plecării pentru a doua zi.

Această amânare fu mântuirea lor și nenorocirea altor români.

În adevăr, comitetul grecesc știind de ziua hotărâtă pentru plecarea primarilor și institutorilor noștri, dăduse ordin unei bande de antarți să ocupe drumul, care duce dela Ghevgheli în comune și să-i măcelărească pe toți.

Dar, precum am spus, românii amânarea plecării pentru a doua zi.

Totuși, în ziua de Vineri plecară spre a se duce în comuna lor natală Lugunța cântărețul nostru Arghir Noe, frații Gheagre și Penta amândoi băcani, tinărul Tracalce și chirugiul Zlate Lazu.

La localitatea numită »Cuseli«, între comunele Huma și Lugunța, ei fură atacați pe neașteptate de banda grecească ce eră la pândă. Trei dintre români și anume cei doi frați Gheagre și Penta, precum și chirugiul Zlate Lazu au fost măcelăriți pe loc și mutilați în chip oribil.

Pe tinărul Tracalce antarții l-au legat cobză și l-au luat cu dânsii. Probabil, că până în momentul acesta a avut și el aceeași soartă, ca și ceilalți trei.

N'a rămas în viață decât cântărețul Arghir Noe, care făcând o sforțare supremă, a luat-o la fugă și deși urmărit de aproape de antarți, care tră-

geau asupra-i salve continue de puști, el a putut ajunge teafăr și nevătămat în comună, unde a dat de veste postului de soldați.

Până acum nu s'a dat de urma bandei și de altfel, nu aceasta e grija turcilor.

O mărturie prețioasă.

Un profesor universitar Doleschall fost multă vreme jude la Tabla, în Pojon și Budapesta, acum cu prilejul ținerii congresului judecătorilor din Ungaria, face următoarele prețioase mărturisiri cu privire la lipsa de independență a judecătorilor și aservire a lor în mâna politicianilor:

De cincisprezece ani independența de drept constituțional a judecătorilor în viața practică a fost refuzată și tot d'atâta vreme s'a zădărnicit ori ce valorare a independenței judecătorilor...

Comentar nu-i necesar. Avem de a face cu scrisorile unui fost judecător dintre cei mai apreciați în Ungaria.

AVIZ.

Din partea Magn. Sale Domnului consilier inspector reșesc Varjassy Árpád suntem autorizați a aduce la cunoștința domnilor învățători interesați, că termenul pentru depunerea jurământului s'a amânat și astfel Joi în 24 Oct. n. a. c. învățătorii respectivi n'au să vină la Arad. Termenul nou li-se va aduce la cunoștință prin act separat din partea inspectoratului reșesc de școli.

Arad, 22 Oct. n. 1907.

Dr. Nicolau Oncu Dr. Ștefan C. Popp
Vasilie Goldiș
deputați dietali.

Din străinătate.

Execuție. În Varșovia au fost executați 10 revoluționari, Numărul celor arestați acolo pentru afaceri politice este atât de mare, că nu mai încap în temniți și cazarmate, ci sunt pline pivnițele.

Amănunte asupra exploziei din America. Din New-York se telegrafiază că explozia dela fabrica de pulbere din Fontant a provocat o altă explozie într-o fabrică de sticlă din vecinătate. Explozia a distrus mașinile și a revărsat masa de sticlă lichidă omorând 45 persoane și rănind peste o mie.

Holera în Rusia. Epidemia de holeră bântue mereu în Kiew întinzându-se și la Mohilew și Taganrog. Mulțimea superstițioasă a atacat baraca holericii/or ceace a provocat o intervenire a cazacilor.

Dela 16 Iulie până la 15 Octombrie au fost 8299 cazuri de holeră în toată Rusia, dintre cari 3995 urmate de moarte.

Anarhiștii în дума cea nouă. Din Varșovia se anunță, că partidul revoluționar social-democrat a hotărât, că vor comite mai multe atentate anarhiste cu prilejul deschiderii dumei a treia. Sâmbătă au fost aflate în mai multe locuri bombe pe drumul de fer. N'a explodat însă decât una, care n'a făcut pagubă mare.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Octomvrie. n. 1907.

Rugăm pe toți fruntașii din provincie ca Joui, după ce s'au terminat alegerile pentru comitat, ori Vineri dimineata, să ne aducă la cunoștință rezultatul, fie telegrafiindu-ne, fie prin telefon.

— **Ziarele maghiare locale** iar aduc știri alarmante din Pecica, unde românii ci-că iarăși fierb și sunt temeri ca în fiecare zi să se răscoale împotriva ungarilor. Pe Sipos Iános, curier post și pe Jakab Imre, învățător de stat i au și atacat, noaptea, niște Valahi cari erau să-i omoare, dar eroii susamintiți au scos revolverul și agresorii — au fugit. Un alt ungar, țaran, atacat fiind de — Valahi, a fugit în prăvălia jupânului Stern Moritz, care a tras apoi cu revolverul între agresori, nimerindu-l pe unul, dar nu așa grav, ca să nu poată fugi. Jandarmii îi și caută pe toți.

Toate acestea sunt curate născociri. În felul acesta Sipos dela post și Jakab dela școală vor să și facă reclamă. Dacă i-ar fi atacat românii și ar fi avut de gând să-i omoare, îi și toca în cap fără să aștepte până ce Sipos se dă jos de pe bicicletă și își scoate revolverul. Vorba e că ziarelor le trebuie material de senzație!

— **«Le Mouvement Economique»**, revistă economică ce apare în București sub direcția dlui N. Xenopol, senator și e menită să țină străinătatea în curent cu mișcarea economică a României și a Peninsulei Balcanice, a apărut cu un sumar foarte bogat. Remarcăm dintre multele articole și rapoarte interesante studiul dlui A. D. Xenopol, membru al Academiei române asupra mijloacelor de ameliorare a situației țaranilor români.

Erată. În nrul din 20 Oct. st. n. a ziarului nostru s'a cules greșit șirul al patrulea din poezia »Intre păhare«. E de a se căi: »Fiul omului pe nouri să trezească moarta fire« în loc de »Fiul omului pe nervii să trăiască moarta fire«...

— **Cununie.** Grațioasa dsoară Valeria Pop (din Bandul de Câmpie) și dl Septimiu Sever Popa, teolog absolut își vor serba cununia în 27 Oct. n. a. c. la 3 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Bandul de Câmpie. Multe felicitări.

— **Serbarea Sf. Sofii.** Duminecă s'a ținut în sala festivă a gimnaziului român din Brașov, serbarea sfintei sofii, patroana școlilor române din Brașov. La această festivitate școlară au luat parte elevii școlilor, profesorii și numeroși prieteni și binevoitori ai instituțiilor culturale românești din Brașov. Serbarea s'a început prin executarea unei îngăciuni de către corul elevilor sub conducerea măiastră a dlui prof. G. Dima. A urmat apoi sfințirea apei de către preoții d-nii dr. V. Saftu și I. Prișcu. După aceasta a urcat tribuna dl catechet al gimnaziului, dl N. Stinghe, rostind un frumos discurs ocazional, tratând tema »Religiunea și importanța ei«. Oratorul a fost viu felicitat și aplaudat. Serbarea s'a încheiat printr'un admirabil marș ostășesc, o compoziție nouă a măestrului Dima, executat în mod perfect de corul mixt al școlilor noastre. La aplauzele insistente ale publicului, marșul a fost repetat, făcându-se din nou mari ovațiuni dirigentului-compozitor și inimoșilor cântăreți.

— **Furt în strada Sécsenyi.** Duminecă seara un tinăr necunoscut, începând dela cafeneaua centrală o urmărea pas cu pas dra Gizella Havasi care a cotit în strada Széchenyi fiind acomunită de mama d ei. În fața lăptăriei ieși înaintea lor tinărul și smulse din mâna d-rei Havasi punga cu bani și o luă la fugă, în pungă erau cinci coroane. Poliția urmărește pe hoț.

— **«Congrua preoțimei române».** Sub titlul acesta publică ziarul »Budapesti Hirlop« în numărul de ieri, Duminecă, un articol (scris de un pretins preot român), în care în mod tendențios se expune felul cum se împarte congrua preoțimei gr.-ort. din arhidieceză. Declarăm, și până ne vom putea ocupa pe larg cu articolul,

că cele cuprinse în articol cu privire la congrua preoțimei din arhidieceză, sunt neadevăruri și scornituri răutăcioase. (»Tel. Român«).

— **Măcelul dela Christian.** În chestia măcelului dela Cristian »Gazeta« primește încă următoarele informațiuni: În Christian s'au făcut încercări de către protectorii faimosului sergent de husari Wolf, care a dat comanda pentru măcelărirea românilor pașnici și nevinovați, să se facă lucrurile mușama. În scopul acesta românii răniți au fost chemați Joui trecută la casarma de husari din Christian, unde au fost confrontați cu husarii bătauși. Din întrebările puse românilor și husarilor de către locotenentul de husari se vedea cât colea, că vreau să-l scape pe Wolf din belea și să-l prezinte într'o lumină cât mai curată. La întrebarea locotenentului de husari, adresată husarilor, dacă românii răniți au luat parte la bătaie, husarii răspundeau că »da«, deși nici unul dintre cei răniți n'a fost implicat în bătaie. S'a încheiat apoi un fel de proces verbal.

În aceeași zi a sosit la fața locului și un medic militar din Brașov, care a vizitat la primărie pe cei răniți, constatând rănilor fiecăruia și luând de asemenea un proces verbal.

Vineri a sosit la Christian o comisie militară, care a vizitat local de bătaie, a ascultat pe cărmămarul și numărșii martori. Cu această ocaziune s'a prezentat comisiei și procesul verbal luat Joui seara în casarmă. Comisia n'a luat în considerare acest proces verbal având la îndemână deja numeroase acte oficiale, cari conțineau pe larg faziunile celor răniți. Intre aceste acte se aflau și depozițiile făcute de cei răniți a treia zi după măcel la comanda regimentului de husari din Brașov. Marția trecută se prezentaseră șase dintre cei răniți la numita comandă, unde li s'a luat de însuși colonelul de husari un lung interogatoriu.

Faptul acesta a scos din sărite pe proiectorii din Cristian ai sergentului Wolf, care căutaseră să convingă pe cei răniți, că n'au ce căuta la Brașov.

Caracteristic este faptul că medicul cercual din Râșnov, la care se prezentaseră câțiva din cei răniți, ca să le dea un vizum repertum, i-a mustrat pentru că s'a dus la comanda din Brașov și n'a voit să libereze certificatul cerut, decât numai pe lângă depunerea unei taxe de 4 cor.

Modul cum au fost măcelăriți românii ni-l ilustrează și următorul episod înfricoșat: Tinărul Ioan Dima, unul dintre cei răniți, văzând urgia husarilor-canibali, ca să-și apere capul încontra loviturilor furioase, își ascuțise capul sub masă rămânând cu spate afară. În proximal moment se trezi cu o rană teribilă în spate. Unul din husari îi vârșe în spate o dală de câțiva centimetri, care se folosește la desfacerea puștii. Voinicosul husar o înfipse în spatele bietului român cu atâta putere, încât voină să o scoată afară, s'a rupt, rămânându-i în mână numai mânerul. Bucata rămasă în rană a fost scoasă de medic și e depusă ca corpus delicti la acte.

— **Cehii pentru Björnson.** Luni s'a ținut în Praga o consfătuire a reprezentanților partidelor politice cehe, a universității și a altor corporațiuni pentru a lua hotărârea în ce mod să mulțumească poetului norvegian pentru acțiunea sa în favorul naționalităților din Ungaria. Adunarea a hotărât să adreseze în numele poporului ceh o adresă de mulțumită poetului norvegian scrisă în limba franceză și cehă.

— **Documente importante privitoare la istoria României.** Prințul Herbert Bismark și sotia sa născută contesa Hoyos au sosit Vineri la Sinaia și au descins la Castelul Peles ca oaspeți ai familiei regale române. Prințul Bismark va remite cu această ocazie Regelui Carol câteva documente importante privitoare la istoria României în a doua jumătate a secolului trecut.

— **Un întreit omor în Belrup.** Un groaznic omor s'a întâmplat în Belrupt despre care se comunică următoarele:

Uciagașul e feciorul proprietarului ucis Charnier care a omorât prima-dată pe amanta fată său, apoi pe tatăl-său crepându-le ambilor capul cu săcurea.

Ambele cadavre le-a pus apoi într'un cuptor de pâne și le-a dat foc. În acest moment a fost surprins de feciorul amantei tatălui său. Sa început o luptă înverșunată între ambii bărbați. Uciagașul l-a doborât și pe acesta la pământ, arun-

cându-l chiar nefiind mort în flăcări. Fiind însă cuptorul prea mic, pentru a cuprinde întrânsul toate trei cadavrele, a tras din cuptor afară trupul tatălui său, pe care l-a dus de la înmormântat în pădurea învecinată lăsând celelalte două cadavre de au ars scrum.

După ce și-a înmormântat pe tată-său, s'a întors acasă, și cu inima liniștită a început a prânzi lângă cuptor.

A fost însă prins, recunoscându-și singur crima. Ca motiv a dat el, că n'a putut vedea, că această tineră femeie cu copilul său să înșele pe bătrânul său tată.

— **In chestia moșiilor nemeșești.** «Lupta» scrie: »Aproape de Orăștie în partea dreaptă a Murășului, sunt comunele curat românești Folt și Boiu. Pe hotarele acestor două comune se estinde o moșie nemeșească, care pe vremuri era a comitelui Bethlen și Veselényi, în timpul din urmă au fost a rămășițelor unui Kovács I. János, vre-o 5 la număr. Moșia aceasta — în lipsă de pământ propriu, — deși pe lângă bir greu — o lucrau în parte vre-o 50—60 de familii din comunele Folt și Boiu, (ambele comune abia numără 200 familii).

Moșia aceasta înainte cu vre-o 4 ani să oferi din partea proprietarilor spre vânzare dimpreună cu tot mișcătorul, cu »fondus instructus« cu tot, pentru suma de 260.000 coroane, dar nu s'a aflat cumpărător fiindcă era încă în curgere comasația din comuna Boiu, pe al cărui hotar să întindeau pădurile moșiei și nu se știa ce o să vină la domnii — căci bine înțeles s'au luat la comasație și pădurile, căci altcum doar pentru domnii n'avea nici un rost comasația, fiindu-le tot arătorul pe hotarul comunei Folt unde s'a comasat deja de mult. Sfârșindu-se în toamna anului 1906 comasația, care a fericit pe locuitorii din Boiu, în locul alor 150—160 jugăre de fânațe din pădure, cu tot atâtea jugăre de tăieturi proaspete de păduri și steni de piatră, unde nu va trece 100 ani și vor avea boienții destule coade de săcuri.

Ei, dar nu mai discut lucrul acesta, fiind că comasația s'a făcut după »lege«, căci doar între proprietari au fost și doi juzi de tablă și un funcționar în ministerul de interne, toți oameni cu legea în sân.

Dar vorba e acum, că moșia aceasta, care înainte cu 4 ani era de vândut cu 260.000 coroane, cu mișcător și cu »fondus instructus« cu tot, care încă valora pe atunci la vre-o 30—35.000 coroane; azi după ce s'a exploatat pădurile în preț de vre-o 60.000 coroane, fără partea micătoare, fără »fondus instructus«; — azi guvernul național din Budapesta prin »înțeleptul« șef al portofoliului agriculturii și »fericitorul« clasei muncitoare, ministrul Nați Darányi, — au cumpărat-o cu sumuța de 420.000 coroane, ca colonizând aicea vre-o 25—30 familii de ciangăi din Bucovina, cari să pretind a fi din viața lui Arpad, și cari azi vorbesc o limbă ungurească destul de hodorogită; — prin aceștia să mântuiască »ideea de stat maghiar«, care nu vrea să-și facă loc în capul valahilor.

— **Căpitanul de poliție din Turda,** — scrie »Lupta« — un mare proprietar bancrotat și căpătuț în post: l acesta grație sistemului, s'a grăbit cu oarda 'n Turda, ca nu cumva să-l întrecă cineva în șovinism. A dat aspru ordin anume ambilor protopopi din Turda-veche, ca în 8 zile să pue sus pe școală emblema țării, să se ridice stindardul și tabelele istorice prescise de legea cea nouă, iar de nu îi pedepsește.

Fițiuca locală »Aranyos Vidék« s'a și grăbit să-i aducă osanale dlui căpitan de poliție pentru rolul său gigantic.

Dar dl căpitan de data asta a sfeclit-o pentru că conform legii, toate obiectele sus amintite are a-le procura ministrul pe spesele statului și el le trimite apoi la școli. Până acum însă nu am primit nimic dela ministru, deci e natural că nici nu trebuie executată dispoziția asta a legii.

În contra purtării căpitanului de poliție ambii protopopi au dat recurs. Suntem curioși să vedem ce nas va face căpitanul dacă conform legii i-se va nimici ordinul dat înainte de vreme.

— **Regele Leopold nu voește să se întoarcă acasă.** Se vestește din Brüssel că regele inspiră griji în cercurile politice și populare, prin faptul că în pragul unor zile atât de critice nu are de gând să se rentoarcă din Franța. Sâmbătă regele a înștiințat guvernul că va mai sta mult

în Franța. Un ziar mare catolic constată, că regele e dus deja de două luni. Ziarul amintit spune că în toate ordinațiunile regale datul e pus din Royal și din întâmplare a ieșit la lumină că regele din 26 Septembrie petrece în Lormoy. Cu atât e mai curioasă purtarea regelui, deoarece Duminecă au fost alegeri în toată țara și încurând și camera își va începe ședințele.

În Paris și în Brüssel se credea că regele se află în Royal și numai din incidentul unei nenorociri întâmplare unui automobil în care era și o persoană din anturajul regelui s'a aflat că petrece în Lormoy.

— **Regele Spaniei în primejdie de moarte.** După o telegramă din Madrid regele Alfons a fost expus unei catastrofe, care putea să devie fatală. Mergând cu automobilul să viziteze regiunile inundate trecu peste un pod provisor, acesta s'a rupt și regele a căzut în apă cu automobilul cu tot. A căzut însă așa de norocos, încât nu i-s'a întâmplat nimic numai automobilul a suferit o mică ruptură.

— **Pe principesa Pia Monica nu vor s'o predea curții saxone.** După știrile aduse de ziarele italiene Toselli a declarat, că știrile despre predarea principesei Pia Monica, nu sunt adevărate, ei nu primesc milionul de mărci promise, și nici aceea nu-i adevărat, că ar întreprinde un turneu în America de nord.

— **O lămurire.** Ni se cere să publicăm următoarele: În 15/29 Septembrie a. c. a ținut rigurosul preoțesc a teologilor abs. din dieceza Caransebeș. Eu pe baza examenului de riguros am și trimis On. Redacțiuni rezultatul spre publicare, ceace ați și binevoit a publica ș. a. din 11 teologi abs. de cl. I au ieșit: Pantalemon Ardelean, Ioan Enuica, Virgil Musta și Aurel Simu; de cl. II Petru Șușan și Petru Vuc; de cl. III Alexandru Atnașia, Traian Blașiu, Ioan Bogoeviciu, Emil Damșa și Pompiliu Popoviciu. Eu am trimis rezultatul rigurosului pe baza § 17 din Reg. nou.

În numărul 216 al »Tribunei« însă mă trezesc cu o rectificare dată de colegul Ioan Enuica din Făget; colegul meu însă hotărât din neștiință ori din necunoașterea Reg. nou a rectificat darea mea de seamă în senzul § 15 din b) din Reg. vechiu, pe baza căruia de cl. II sunt cvalificați cei cu 6 cl. gimn. ori reale sau cu abs. pedagogic prestând rigurosul cu calcul bun, și prin urmare de cl. II i-a cvalificat colega Enuica afară de Petru Șușan și Petru Vuc, (cari au 8 cl. gim. și calcul bun) și pe Traian Blașiu, Ioan Bogoeviciu și Emil Damșa, cari au 6 cl. gimn. și au prestat calcul bun.

Deoarece rectificarea colegului meu Ioan Enuica nu corespunde adevărului și Reg. nou § 17 din 2, 4, care astfel sună: »La postul de paroh din parohiile de cl. II pot competă aesoventții de cursurile teologice cu cel puțin 8 clase medii, cari examenul de cvalificațiune preoțescă l-au prestat cu calcul »bun«.

»La postul de paroh din parohiile de clasa III-a pot competă aesoventții de cursurile teologice cu cel puțin 6 clase medii sau 4 clase medii și examen de cvalificație învățătoarească, cari au prestat examenul de cvalificațiune preoțescă«.

Deci eu fiind interesat întrucât însumi am dat publicității rezultatul rigurosului, — îi recomand colegului meu Ioan Enuica, ca să binevoiască a învăța și stuiă Reg. nou, și apoi a da rectificări, iar dacă nu să pricepe, mai bine tacă și nu combată pe nime, făcându-se de răs. Pe cum văd colega mea doară nu are cunoștință de Reg. vechiu și a făcut rectificarea. Prin nepriceperea lui a sedus publicul și on. redacțiune. Rog on. redacțiune a binevoii a da loc orduirilor mele de sus, ca să binevoiască colega mea a învăța Reg. nou. Că eu sunt îndrept, să vede și de acolo, că comisia examinătoare a diecesei Aradane pe cei cu 6 cl. medii eo ipso îi cvalifică de cl. III. Notez, că diplomele în diecesa Aradului să fac așa, că să scrie lămurit: »cvalificat de cl. III-a ori prima, ori doua, iară în diecesa Caransebeșului să scrie calcul: foarte bun, bun ori suficient.

Poate că și această deosebire a sedus pe colega Enuica în rectificare.

Mulțumindu-vă înainte sunt: în Comlăuș la 21 Octombrie 1907. Cu stimă: Pantalemon Ardelean, teolog abs.

— **Contesa Zamojka.** După știrile din Varșovia, contesa Zamojka despre care scrisesem că

a fost victima bandiților, Sâmbătă după prânz a sosit în casa părintească, la tatăl ei contele Potoczky. Contesa e grav bolnavă. Familia ei neagă ori ce explicări în chestia dispariției. Se crede că contesa fiind cuprinsă de atacuri hysterice s'a dat jos la stația Malkin, și de acolo s'a dus pe jos cam 4 kilometri până la moșia ei.

Contesa la întrebările că unde a fost și ce a făcut dela dispariție, abea a putut răspunde. Au culcat-o imediat în pat și au pus-o sub îngrijire medicală. Contele Zamojska, a declarat, că soția lui a ajuns în mâinile bandiților. Contesa a luat cu ea o parte din bijuteriile familiare, în valoare de 30.000 ruble. Au luat parte la banditism conductorul șef al trenului, un director de fabrică un șef de stație și o țarancă, pe cea din urmă n'o pot afla. Pe cei trei suspecți i-au deținut.

Despre aventura contesei Zamojka circulă diferite versiuni curioase. După cele mai multe probabilități contesa a scormonit că a fost în mâni de asasini, pentru ca să poată fugi fiind silită pe baza motivelor naturale. Se vorbește că la o stație contesa s'a îmbrăcat în haine țărănești și s'a urcat în alt vagon, în care și-a continuat drumul neconturbată până la Varșovia.

— **Efectul lui Rinaldo Rinaldini.** În comitatul Esztergom cu ocazia ultimei adunări publice, dr. Varga Dezső membru în comisiune, care convocase pe domnii din comitat pentru a lua măsuri contra alcoolismului, a eternizat un episod foarte hasliu. Vorbind că ar trebui să sistematizeze pe cărcimarii din sate căci ei seduc poporul din sat curachiul. D. e. un cărcimar ca să atragă poporul în cărcimă a vestit cu toba, că la el în fiecare seară se țin cetiri interesante din Rinaldo-Rinaldini, infricoșatul bandit italian.

În fiecare seară îi se umplea cărcima și înșuși cărcimarul le cetea romanul senzațional. Efectul a fost de două feluri. Primul în favorul cărcimarului, căci i-se treceau beuturile, iar al doilea în defavorul lui. Adecă într'o seară cărcimarul le cetise cum Rinalde-Rinaldini a săpat zidul unei case, și cum a furat lucrurile prețioase ce se afluau înăuntru. A doua zi dimineața cărcimarul a avut o surprindere neplăcută: în zidul cărcimei era o mare spărtură, tocmai în locul unde se afla băcănia, din care dispăruse tot. Rinalzii țărani, luaseră cu ei și lista datornicilor și obligațiile acestora, i-a lăsat în cărcimă 175 de broșuri din romane senzaționale.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundent asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cancelarie, cele mai nouă bucăți musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

Economie.

Bursa de mărfuri și cfecte din Budapesta.

Budapesta, 22 Oct. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. (100 kg.)	23.96—23.98
Secară pe Oct.	22.34—22.36
Ovăs pe Oct.	15.84—15.86
Cucuruz pe Mai 1908	14.24—14.26

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Octomb.	23.94—23.96
Secară pe Oct.	22.38—22.40
Ovăs pe Oct.	15.86—15.88
Cucuruz pe Maiu 1908	14.06—14.08

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Grâu	
De Tisa — — — —	23 K. 75—24 K. 15 fil.
Din comitatul Albei —	23 > 85—24 > 25 >
De Pesta — — — —	23 > 85—24 > 25 >
Bănățenesc — — — —	23 > 65—24 > 05 >
De Bacica — — — —	23 > 75—24 > 15 >
Săcară — — — —	21 > 30—21 > 65 >
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 > 70—15 > 90 >
> de cvalitatea II —	15 > 50—15 > 70 >
Ovăs > > I — — —	> ——— > — >
> > > II — — —	> ——— > — >
Cucuruz vechiu —	> ——— > — >
> nou	14 > 25—14 > 40 >

Szatmáry Mihály

MEȘTER DE CAZANE

Szeged, strada Pille nr. 25.

Intreprindere atât în loc cât și în provincie tot felul de reparări de cazane, mașini și locomobile la moare de aburi și fabrici de șpirit. Aceste le efectuește cu prețuri favorabile și pe lângă garanție.

La chemare prin scris, via în persoană ori și unde.

Cele mai moderne

mobile de fier și aramă și cele mai practice

bănci igienice de școală

și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda
Brassó, Fekete-utca 33. sz.

Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.

Rugăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbătești folosite, blăni de călătorie, mobile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață, unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi, precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500 bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobile se află pe Árpád-tér nr. 5 în colț (în casa bisericii izraelite)

După aorință merg și acasă și în provincie chemat prin'to carte poștala.

Cu toată stima **IULIU HERZFELD.**

Contra boalelor de plumâni

a tusei, răgușelei, laringitei, se recomandă: **pilulele Frankl** (sulfonalac pil.) experimentate de medici. — și bolnavul cel mai gingaș le ia cu plăcere.

Prețul unei cutii mare 2 cor. 40 fl.

Se găsește în farmacia:

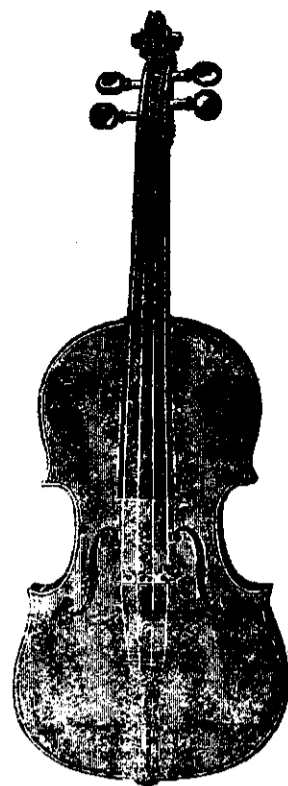
Frankl Anta! Szeged,
Felsőváros 20.

Distins cu medalie de argint a societ. regnicolare — de industrie.

Braun Mihály

măestru de muzicale furnis conserv. din Cluj, Kolozsvár, Wesselényi M.-u. 18.

Vioare fine, viole și celo se pregătesc în atelierul meu. Coarde italiene veritabile, germane făcute din mațe, coarde de mine însumi fabricate. Paturi de vioară și tot felul de alte părți a vioarei. — Cele mai grele reparări se fac repede și artistic.

COVOARE

în toate calitățile,

saci pentru bucate, ponyve impenetrabile ștranguri și sfoară

în cantități mici și mare se pot căpăta ieftin la prăvălia de articole industriale din Ardeal și Bácska.

Reich B. Károly Fia és Társa.

Arad Andrassy tér 6 (Verbos-ház).

Pentru desfacerea mai repede!

Caspari Frigyes-és Társai

Medgyes (Nagyküküllő m.)

recomandă cu preț redus produsele

școalei de pomi

precum:

pomii cu sîmburi tari, tufe de agrisă și coacăze (ribiszke), smeură, fragi, tufe decorative, vlăstari sălbatici de pomi fructiferi, pentru garduri vii, brazi și trandafiri, etc.

Preț-curent se trimite gratuit la dorință.

Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő

noi aranjamente

expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

natural, chemic, din isvorul de acid-carbonic din băile Buziás, pentru prepararea apei gazoasă (soda) pentru restauratori și alte scopuri industriale.

Nu se poate cantunda cu acidul-carbonic artificial care e mai fără spor. Serviciu de încredere, conștiincios!

Ape minerale și medicale de Buziás

în sticle de 1 și de 1/2 litre.

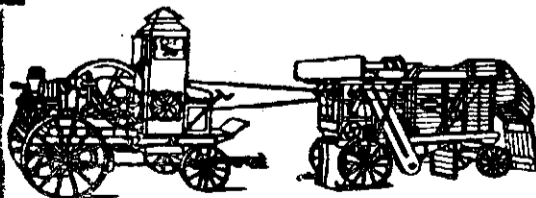
Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rimich și beșică.

Apă de masă de prima calitate!

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szónsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő”.

Adresa telegrafică: Muschong, Buziásfürdő. — Telef.-interarb. 18.

SCHMIDT FRIGYES és TÁRSA.

Atelier de repararea mașinelor și de lăcătușerie, provăzut cu putere electrică.

Nagyvárad, Hattyu-utca nr. 2.

Preștim tot felul de lucrări, cari se țin de branșa noastră; astfel de exemplu: Lumini electrice, porți de pompă, îngrădiri la bolte de morți și orice lucrări de relief și gustos mod. Preștim apoi și reparăm și provedim din nou: tot felul de mașini de economie, instrumente de economie, instrumente de aranjamente de moară, Transmissiuni, mașini de vapor, etc. Acestea din urmă, ca măiestri mașiniști, ce luăm pe răspunderea noastră.

Mai ales punem mare pond pe îmbunătățirea mașinelor de tipografie și mutarea tipografiilor, fiindcă SCHMIDT FRIGYES, membrul firmei, a servit 14 ani de-a rândul în fabrica de mașini alni Wörner J. és Társa din Bpesta.

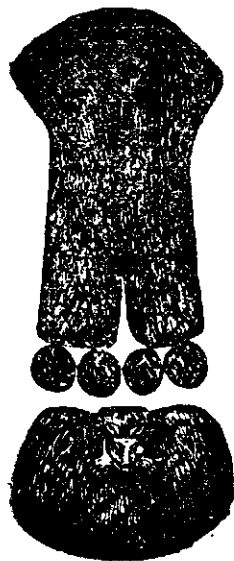
Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acopereminte pentru altar și obiecte pentru biserici de rital ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în esecufie frumoasă și după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

Weiszfeiler Sándor, blănar de lux.

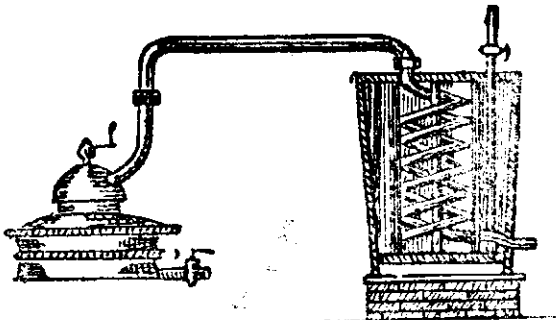
Brassó, str. Kapu nr. 46.

Prăvălie exclusivă de blănuri preparate proprii în mic și mare.

Ține în magazin: Boauri (manșoane, manșete, bunzi, saci de picioare, paltoane scurte, căuist de pele și de stofă asortiment bogat.

— Se primesc comande, transformări, și reparaturi. — Comandele din provincie se săvârșesc repede și prompt. Bunzi de călătorit sau de picioare, ile dau împrumut; blănilor cumpărate la mine — se curăță gratuit. —

Recomand tuturor fierbătorilor de rachiu și de spirt **căldările** mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevete, făcute după sistem propriu. Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc în atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în magazinul meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisface momentan comanda mai mare. Avară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustrate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar
UJVIDEK, strada Lázár nr. 14.

FONDAT IN ANUL 1890.

Prima și cea mai mare fondare industrială de calapoade (captă) pe Alföld a lui

Pless Sándor

fabrică de calapoade

Szeged, Brussel-körút nr. 30.

premiat în 1901 la Măcăn cu marele premiu și diplomă, Zenta în 1903 cu diplomă de onoare și medalie de aur, la Pancsova în 1905 cu diploma și medalie de aur.

Face și ține în magazie tot felul de calapoade moderne,

din cel mai uscat lemn.

COMANDE din provincie se efectuează repede și prompt pe lângă cele mai moderate prețuri. — — — LISTA cu prețuri, se trimite gratis și franco.

„HOTEL SCHMIDT“

SIBIIU, N.-SZE BEN.

Am onoarea de a aduce la cunoștința on. public că am închiriat „HOTELUL SCHMIDT“. Hotelul este luminat cu electricitate. Toate camerele dau către strada prezentând oaspeților o vedere frumoasă și fiind aranjate elegant și curate.

În berărie să desface cea mai bună bere de Steinbruch (Köbánya) și vinurile cele mai curate și naturale. Mâncările gustoase și serviciu solid și prompt.

Apelez deci la binevoitorul sprijin al on. public

cu toată stima: **MICHAEL GÜNDISCH,**
hotelier.

GEORG DÉCSI

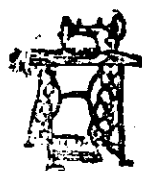
măiestru de instrumente muzicale Sibiu

str. Ocnei Nr. 10.

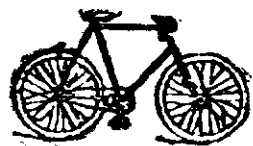

Magazin de tot felul de instrumente muzicale, depozit bogat de cele mai bune coarde.

Primește și execută prompt tot felul de comande din provincie, precum reparază bine și ieftin orice luerare ce aparține acestei ramuri.

Fempel E.
Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e.: garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tulei, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

În atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.

Prima fabrică de mobile de fier în Ardeal!

Mihájlovits György Lajos

Kolozsvár, Unio-utca 21.

Săvârșește tot felul de lucruri ce intră în specia aceasta, precum: lavalouri, paturi, dulapuri de noapte, paturi de copii, somiere de sîrmă de oțel, paturi tapetate de închis, cuiere de haine, mobilă în parte de fier, coșuri de lemne, ținătoare de cărbuni, cu poleială în diferite colori și executare de lux. Mai departe montare de casarme, locuințe de pompieri, spitale, internate, școli, institute, cafenele și restaurante. Mese, bănci și scaune de grădină.

Recomandând industria mea specială și bine aranjată, rog totodată pe onor. public pentru binevoitoarele comande.

SPECIALITAȚI: somiere de sîrmă de oțel, cari se fac după măsură ieftin și curând.

